

مکتبہٴ دارالکتاب

ادبی و سیاسی رسالہٴ اسبوعیہ در ❀

۳۱ نجی سنہ

۲ ذی الحجہ ۱۳۲۹

❀ پنجشنبہ ❀

جزو عدد : ۱۲۲

عرق اصفر تهلکەسی

محرری :
پول آدام

پونسخه مزده مندرج دیگر بر مقاله ده چینیلرک بر قاج سنه در بیوک بر اثر انتخاب و بصیرت کوستر مکه باشلامش اوللری ، بالخاصه ژاپونلرک روسلر اوزرنده کی مظفریت واقعه لرندن بری طریق ترقی و تجدد ده سریع خطوه لرله ایلر یلکده بولنلری ، اوروپا عالنده یکیدن یکی به اندیشه لر تولید ایلد یکنندن و برخیلی سنه در حکم و اهمیتی قانامش گئی کورینان « عرق اصفر تهلکەسی » ادعالریک صحائف مطبوعانده تکرار کال جدیت و اهمیت ایله موضوع مناقشه اوله سنه سیبیت و بر دیکندن بحث ایلدک . بوسوز لرمزه دلیل اولقی اوزره فرانسه ارباب قلمندن موسیو (پول آدام) ک بالاده کی عنوان ایله اخیراً نشر ایلد یکی بر مقاله بی بروجه آتی عیناً ترجمه و نقل ایدیورز . موسیو (پول آدام) فرانسه نلک یکی پشتمکده اولان محررین و منتکرینلک الک ممتاز و معروف لرننددر . بومقاله سی ایسه فرانسه ترجمه رسائل موقوتنک مملکت مزده بیله الک زیاده مرغوب لرنندن بولنان مشهور (آرنال بولیتیق نه ایته ره ر) یعنی (وقایع نامه سیاسی و ادبی) مجموعه سنه برایی هفته مقدم انتشار ایلشدی .

*

عالم مدنیت ، عرق اصفر تهلکەسی دائمی صورتده یش تدقیق و تحسسه طوعنقدده در . چونکه بوتهلکە یومافیوماً دائرة حکم و تهیدینی توسیع ایلکده و بوده بالطبع دول متمدنی ، نگاه بصیرت و دقتلرینی برقات دها آچغه سوق ایتمکده در . بکنلرده فرانسه معارف نظارتی ، آفریقای غربیده کی سیاحت و کشفیاتیله و بوسیاحتانه متعلق نشر ایندیکی قیمندار آثاریله مشتهر اولان یوزباشی (دوللون) ی ، چین احوالی ، ترقیات حاضره سی ، اهالیسنده کی تمایلات و حیاتی تدقیق ایتمک اوزره (یانغ - جه) حوالیسنه اعزام ایتشدی . بومقتدر ضابط مؤخر آ چیندن عودت ایله تدقیقات و مشاهداتی حاوی راپورینی نشر ایلدی . بوراپورده الیوم

چینیلر آرمسندہ بک مرغوب اولان بر ترکنک مالاً ترجمہ سی مندرجہ در کہ آئی
بورایہ نقل ایلورز :

« سزلر ، ای بیاض تنلی احق باربارلر ، عرق اصفرک مصائب و بلا یاسی
دها سنہ لرلہ دوام ایدہ جک ظن و امیدندہ بولمیش !

« یقیندہ ، ہمدہ بک یقیندہ جہانگیرلرک ، سردارلرک زیر ادارہ و سوقندہ
میلونلرچہ نوجوانلر ، پرشان و شرف اورویاہ ، آمربقایہ کچہ جکلر ، اورالری
پای استیلا و غلبہ لری آلتندہ چیکنہ یوب ، ازہ جکلردر ! »

ایشہ بوکون چینک بتون شہرلرندہ موجود اولان ممارسات بدنہ جمعیتلرندہ
ادمان و تعلیملر بوکبی محرک ترکی و شرقتلرک عکس نغمت و فقراتیلہ اجرا ایدلمکدہ در۔
ژاپونلرک روسلر اوزرندہ کی مظفریت مشعشعہ واقعہ لری ، و قیلہ فوج فوج ،
قافلہ قافلہ اورویالرہ قدر استیلا و تجاوز ایدہ رک (شان قاتالونیک) یعنی (قاتالان)
معرکہ لرندہ ۱) ، (دنیہ پر) سواحلندہ ، ویانہ سورلری دیندہ بک کوچلکلہ
توقیف ایدیلہ بیلان (ہون) ، (مونغول) ، (ترک) محاربلرینک اولاد و احفادی
وارث اوصاف جنسکاورانہ سی اولان بوگونکی درتیوز میلیون چینلینک حسیات
و تمایلات جنسکویانہ لرینی یگیدن احیا ایلکہ باعث اولدی۔ بوکون آوستریادہ کی بحارلرہ
بالقانلردہ کی ترکلر ، روسیہ دہ کی تاتارلر ایسہ بشنجی عصردن اون بشنجی عصرہ قدر
اورویایی چیکنہ یوب ازن ، یغما و غارت ایدن او (ہون) ویا (مونغول) سورولرینک
حوالی غریبہ مزدہ براقلری بکچیلردن ، پیشدارلردن بشقہ برشی دکلدہر ۔

بوکون چین ایمراطورلغنی تشکیل ایدن درتیوز میلیون نفوسہ کلنجہ ۲) ،
(پکین) شہرینی مقرر سلطنت اتحاد ایلدہ رک اورادن بتون چینہ اجرای حکم و انفاذ

۱) (شان قاتالونیک) ، الیوم فرانسنک (شالون - سور - مارن) ایالتی شامل اولان
(تردوا) شہرینک کائن بولندبئی حوالیدرکہ اورادہ (آتیلا) ۴۵۱ سنہ سندہ رومالیرک
(فران) لڑک و (ویزیغوت) لڑک قوای متحدہ سی طرفندن مغلوب ایدلش و بو صورتلہ
(ہون) استیلا سندن اورویا قورنارلمشدی ۔

۲) ایلرودہ کی مقالہ دہ کوریلہ جکی اوزرہ چینک بوکون نفوس عمومیہ سی (۴۴۰)
میلونہ بالغ بولنقہ در ۔

مەرام اېلىككە اولان (مانجو) سىلالەسى ، مانجو عرقى ، جەھانگىرلىكى ايله ،
 مەدەنىت قەدىمەسىلە ، فىلسەفەلىرىلە مشهور اولان بۆكتەلە عظیمە بشىرىنى مغلوب
 ايلەرك تۈت اطاعت و انقيادە آلمش ، مەلىكەتلىرىنى تەنظىم و تەشكىل اېلىشدر . و اگر
 سلاح قوتىلە گردانداده انقياد ايدلمش اولان اۆدەرت يۈز مىليون چىنلىك ، اۆاسكى
 جەھانگىرلر احقادىك مزايای حربىيەسى اۈچ عصر دىن برى دوچار وھن و انحطاط
 اولمش كې گورنىدورسە بۇدە عددآ بك قىللى اولان متغلبلك ، يعنى (مانجو)
 سىلالەسىك ، مەلىكەتدە اجراى حەكم و نفوذە مەقتدر . يەكەنە قوت قالدە يىلك ايچون ،
 زىر اطاعت و انقيادلىرىنە آلدقلىرى بوقومك استعداد جنكجويانەسى . برطاقم اجراآت
 سياسىيە ايله ، بىتون شرف و امتيازى ارباب قلم و صنعتە و يارھبانە بخش و حصر
 ايلك كې تەدبىرلە محو و ازالەيە سەاعى اولملىرىن نەشات اېتىشدر . فقط ۱۹۰۰
 سەنەسى (بوقسور) اغتشاشى مەناسەتلىلە عرق ابيضە مەنسوب قواى متفقەك
 (بەكىن) اى اشغالى اوزرىنە (مانجو) لر ، بۇدەرت يۈز مىليون نفۇسى بويەلە عەسكەرلەكجە
 ضەيف بر حالە بولندىر مەك كەندىلىرى ايچون دە توليد ايلدىكى تەلىكىنى كورۇب
 آكلادىلر و بىنەا عليه برطاقم كىزلى جەمەتلىر ، مەمارسەت بىدنىە قلوبلىرى ، حەقى تەجارت
 سىندىقەلرى واسطەسىلە مەلك حەسەيات حرىجويانەسى تەحرىك و ايقاظ اسەبەنە
 توسل ايلدىلر .

حەكۇمەتك بويىكى مەلىكەتك تەيجەسى اولەرق تەشكىل ايدىلان چىن اردوسەك
 ۱۹۰۵ سەنەندە اجرا ايلدىكى مەنۇرەلر ايسە ، اومانۇرەلر دە حاضەر بولمىش اولان
 اجنبى آتاشە مىلەتلىرىك بك ناخوش صورتدە موجب حەرتلىرى اولمشدى .
 ۱۹۰۶ سەنەندە ياپىلان مەنۇرەلر دىخى ، شەيد بۇكۇن چىندە اورۇبالىلرە قارشى
 يىكى بر قىيام دەھ و قوع بولۇبدە (بەكىن) دە سەفەر تەخانەلر ، شەھىدەر خانەلر تۈت
 محاصەرە يە آلەجق اولۇرسە ، اورۇپاىك ۱۹۰۰ دە اعزام ايلدىكى قواى عەسكەرە
 ايچون آراتق بەكىنە قەدر كىرە يىلك ، و اسكىسى كې چىن اوزرىندە اجراى تەضيقات
 ايلك مەكەن اولەمىيە جەغنى ارباب و قوف و صلاحىتە اثبات ايلش اولدى . چۈنكە
 بويەلە بر قوۋە عەسكەرە شەمدى قارشوسەندە يۈز يىك مەوجودلى ، مەتمەدى تەلىملر ايله

کسب ممارسه ایلش، صوگ سیستم اسلحه و آلات حربیه ایلله مجهز، مقتدر قوماندانلرک تحت اداره سنده، استحقار موت و مشاق و مزاحمه صوگ درجه ده تحمل و مقاومت کبی خواص ایلله ممتاز بر چین اردوسی بولهرق دوچار مغلوبیت اوله جفی شبهه سزدر. امپراطور طرفدن انشا و تأسیسه مساعده ایدیلان بتون خطوط حدیده نك گذرگاهلری، هپ سوق الجیش ایجاباته کوره و (تیهن - چین) جوارینه چیقاریله جق اولان بر اجنبی قوه استیلانیه سنه قارشى چین عسکرینك سرعتله جمع و تحشیدینی تسهیل و تأمین ایدمك صورتده تعیین اولمشدر. بو خطوط سایه سنده الیوم ایکی یوز میلیون چینلینك كرك (پکین) ایلله كرك ساحل ایلله مواصله سریعهلری تأمین ایدلمشدر. بونفوس ایسه ۱۹۰۸ سنه سندن بری ژاپون اصولی وجهله حرب و وغایه حاضر (۴۳۰,۰۰۰) منتخب و کزیده، معلم و طرز جدیدده مسلح عسکر اخراج ایدمك یلگده در. شورالری بالخاصه شایان دقتدرکه بواردونك بتون خدمات نقلیه سی ده اشعیدین منحصراً چینلیر طرفدن ایفا و تأمین اولمقده، ردیف افرادی اورویا اردولرند اولدینی کبی هر سنه یکر می سکز کون تعلیمه تابع بولمقده، عسکر عالمهلری هر درلو رسوم و تکالیفدن معاف طو تلد قلدردن بوده عسکر لکه اولان میل و هووسی تزئید ایتمکده و هر قریده، اهالینك حسیات عسکر به سنی دائماً حال یقظه ده بولندیر مق، لدی الایجاب کندی لرینی سریعاً جمع و تسلیح و تجهیز ایتمك، یوله چیقار مق ایچون صورت مخصوصه در بر جاوش اقامت ایلکده در. چین ارکان حرب هیئتینك تنظیم ایلدیکی بر لایحه یه نظراً ۱۹۲۰ سنه سنده تام اون میلیون معلم و مکمل صورتده مجهز عسکر وجهه عزیمت لرینی غربه توجیه ایلش بولنه جقلدرد.

بز اورویا لیر تزئید دقت و بصیرت ایدمك، بوعدیم الامثال قوته قارشى اسباب مدافعه یی شمیدین تدارک جالیشه لم. چونکه بتون بومعلومانى راپورندن اخذ و اقتباس ایلدیگم یوزباشی ادوللونك افاده سنه نظراً، بوکون ایکی بیک چین ضابطی، مکتسبات نظریه لرینی، دنیانك مرقی عسکرندن متشکل اولان ژاپون بلوکلرند ممارسات عملیه ایلله مرتبه کماله ایصال ایلکده، چینك، مقداری الیوم اوتوز بشه بالغ اولان و پروغرا ملری اورویا مکتبلرینك الك مکمل پروغرا ملرینه معادل بولنان مکاتب

عسکر یەسەندە صنعت حربك بتون دقایقنی مەكمل صورتە دەتھەیل ایلكەدە وەھەسنە
آجیلان آلتەش ارکان حرب ضابطی موقەنە انتخاب اولەیتلك ایچون ، غایت مشكل
و ریاضیات عالیەنی شامل امتحانلر كچمك مجبوریتە رغماً ، بیککی متجاوز نامزد
وطالب ظهور ایتمەكەدەر . بواختانلرە داخل اولانلر ك اكتر یسنی ایسە ، ارباب
قلمك ، (ماندارین) لرك اوغللری . منسوبینی تشكیل ایلدور ، كە بودە ، شەمدی یەقدر
چینەدە ك صلیپرورر ، ك زیادە مألوف سەگون و عطالت ظن ایدیلان افكار منورە
اربابتك نەقدر سەرعتلە برعصر حرب وجدالجویە تحوّل ایلدیگینی اثبات ایدر .

اگر چینەدە کی احوال ، الیوم حقیقەً بومرکزەدە ایسە (شانغای) دە ،
(قانتون) دە ، (هانوی) دە ، (فیلپین) جزائرندە ، عرق ابیض منسوبیتلك
شەمدی یەقدر حازر اولدقلری نفوذ واعتبارك حدّ ختامی تقرب ایلدیكنە ، آرتق
اوروپالیر و آمریقالیر ایچون اویزلردە تحكیم و تغلب دورەلرلك كچمك اوزرە
بولندیگنە حكیم ایلک ایجاب ایدر و بناءً علیە عرق اصغر تهلکەسك كسب حقیقت
ایتدیكنە ، قوودن فعلە چیقماق اوزرە بولندیگنە شەه ایدیلەماز .

بوتهلکەنك قارشیسەندە ایسە احتمالكە اسلاو ، جرمن ، اسقاندیناو ، لاتین
اقوامی بر مرکز اتحاد و اتفاقدە طوپلانەجققلر و ایکی عصر دئیری توحید ملل
طرفدارنك تخیل و تصور ایلدكلری (اوروپا جهوریتی) ساحە حصولە كلەجكدەر .
و فقط چەقاندە كە بوجهوریت ، طرفدارانك آرزو و امید ایلدكلری و جەهلە ،
ابدی بر صلح و سگونك ادواق و منافەندن مستفید اولق ایچون دكل ، بلكە تاریخك
ك دەشتفر ما بر استیلا و تجاوزینە مقاومت ایدەیتلك ایچون تشكیل ایلش اولەجقدر .

